

NACZELNY DYREKTOR
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH
**Centralna Komisja
Archiwalnej Oceny Dokumentacji**

DKN.0040.8.2020

PROTOKÓŁ NR 4/2020
posiedzenia Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji
w dniu 2 grudnia 2020 r.

Posiedzenie Komisji odbyło się w formie zdalnej przy użyciu aplikacji MS Teams.

Obecni:

Członkowie CKAOD:

1. Katarzyna Jaskółka-Leśniak (ANK) – Przewodnicząca
2. Agnieszka Jacek (AP Rzeszów) – Wiceprzewodnicząca
3. Joanna Landowska (NDAP) – sekretarza
4. Sebastian Czerniak (NASK)
5. Monika Kowzon-Świtalska (APW)
6. Łukasz Kozłowski (AP Szczecin)
7. Katarzyna Piechowska (MI)
8. Joanna Racka (AAN)
9. Agnieszka Wojciechowska (AP Płock)
10. Grzegorz Zabielski(UM Lublin)

Przedstawiciele NDAP:

1. Paweł Pietrzyk – Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych
2. Lucyna Harc – Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych
3. Anna Jastrzębska-Pawlak – Dyrektor Departamentu Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego NDAP

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Propozycje do programu działania CKAOD.
3. Wolne wnioski i dyskusja.
4. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 1

Pierwsze posiedzenie Komisji kadencji 2020 - 2022 rozpoczął Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych, który przywitał wszystkich zebranych. Następnie p. P. Pietrzyk podziękował członkom Komisji za wyrażenie zgody na udział w jej pracach i przedstawił własną propozycję tematów do uwzględnienia w programie prac Komisji. W dalszej

kolejności głos zabrała p. L. Harc również prezentując własne zagadnienia tematyczne i sugestie jako propozycja do programu Komisji. Przedmiotowe propozycje Kierownictwa NDAP dotyczyły:

- wypracowania stanowiska w zakresie zarządzania dokumentacją w przyszłym prawie archiwalnym; w jakim kierunku to zarządzanie powinno pójść, jak ono powinno być uregulowane a jak jest dzisiaj, czy obecne regulacje są wystarczające, czy być może wymagają dalszych prac w tym zakresie (analiza obecnego stanu prawnego, opracowanie nowych kierunków, przedstawienie propozycji przez CKAOD);

- zagadnień związanych z szeroko rozumianą dokumentacją elektroniczną na przedpolu archiwalnym, a także spojrzenia na ten temat z perspektywy archiwów państwowych (nawiązanie do systemu Archiwum Dokumentów Elektronicznych, systemu ZoSIA), jak również z punktu widzenia zarządzania dokumentacją elektroniczną, która znajduje się w zasobie archiwów państwowych;

- podjęcia próby zajęcia się następującymi tematami:

- 1) archiwizacją internetu, w tym tematyką związaną z dokumentami elektronicznymi tworzonymi i gromadzonymi przez podmioty z obszaru niepaństwowego zasobu archiwalnego (ewidencjonowanego i nieewidencjonowanego),
- 2) szeroko rozumianą tematyką systemów informatycznych, w tym dziedzinowych, bazami danych i wszelkimi rejestrami,
- 3) ekspertyzami archiwalnymi, których ilość w ostatnich latach masowo przyrasta i staje się niemożliwa do wykonania przez pracowników poszczególnych archiwów państwowych.

Następnie nastąpiło zapoznanie się członków Komisji. Na końcu głos zabrała Dyrektor Departamentu Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego, która zaznaczyła, że jak najbardziej jest przewidziana pomoc i wsparcie dla Komisji ze strony pracowników DKN oraz ekspertów z innych instytucji.

Nieco szerzej w tej części posiedzenia wypowiedział się p. S. Czerniak, z uwagi na brak możliwości uczestnictwa w dalszej części posiedzenia. Wyraził zadowolenie z chęci zajęcia się tematem dokumentu elektronicznego, a także archiwizacji internetu, w tym mediów społecznościowych. Nawiązał do konieczności zajęcia się tematyką systemów informatycznych, konkretnie systemów dziedzinowych, a także innych, które są użytkowane przez podmioty, a tworzone przez firmy prywatne, natomiast nie spełniają żadnych wymogów, ani standardów dla systemów teleinformatycznych, a także tematyką szeroko rozumianych baz danych (w tym rejestrów, itp.). Ponadto wskazał na konieczność przyjrzenia się regulacjom w zakresie archiwów wyodrębnionych oraz braku regulacji w zakresie jednostek organizacyjnych tzw. „mieszanych” (np. gminno-powiatowych).

Ad. 2

Przewodnicząca Komisji przedstawiła członkom projekt zarysu programu CKAOD, uwzględniając plany Komisji poprzedniej kadencji 2018-2020. Szczególną uwagę zwróciła na potrzebę wypracowania stanowiska CKAOD w zakresie zarządzania dokumentacją w przyszłym prawie archiwalnym, czyli konieczność przeprowadzenia analizy obecnego stanu prawnego wraz z opracowaniem nowych kierunków oraz założeń w tym zakresie. Celem powyższego będzie odpowiedź na wnioski zgłoszone przez Kierownictwo NDAP

oraz potrzeby sygnalizowane przez jednostki organizacyjne w zakresie ujednoczenia działalności archiwów państwowych w skali kraju w zakresie sprawowanego nadzoru.

Ustalono również, iż podczas kolejnego spotkania tj. 10 grudnia br. zostanie przyjęty program obecnej kadencji CKAOD. W toku dyskusji wskazano m. in., jako propozycje do programu działania Komisji, zagadnienia dot. tematyki zarekomendowanej przez poprzednią Komisję kadencji 2018-2020, w szczególności:

- 1) wypracowania rekomendacji w zakresie sposobu prowadzenia ewidencji jednostek organizacyjnych w systemie NiKA, w tym ewidencji jednostek wytwarzających materiały archiwalne (prace mają dotyczyć głównie typologii podmiotów wprowadzanych do ewidencji oraz odzwierciedlenia w ewidencji następców prawnych oraz przechowawców dokumentacji jednostek państwowych i samorządowych;
- 2) kwalifikacji dokumentacji przebiegu nauczania w szkołach;
- 3) kwestii zasadności ujmowania urzędów stanu cywilnego jako odrębnych jednostek w ewidencji jednostek wytwarzających materiały archiwalne;

oraz zagadnienia tematyki bieżącej zgłoszone przez Kierownictwo NDAP i archiwa państwowe, w tym:

- 4) możliwość usprawnienia przeprowadzania ekspertyz, z którymi mierzą się archiwa państwowe wobec ich masowości;
- 5) wypracowania założeń do zmiany prawa archiwalnego w zakresie zarządzania dokumentacją w jednostkach organizacyjnych;
- 6) postępowania z dokumentacją elektroniczną na przedpolu archiwalnym, w tym w systemach dziedzinowych, bazach danych i rejestrach;
- 7) wypracowania kryteriów wartościowania dla wybranych rodzajów dokumentacji, w szczególności dokumentacji jednorodnej i masowej, w tym: dokumentacji wydawania paszportów, dokumentacji własnej archiwów państwowych oraz dokumentacji organizacji społecznych tj. stowarzyszeń, fundacji, spółdzielni, itp.

Ad. 3

J. Racka zasugerowała rozpoznanie sposobu wartościowania dokumentacji stanowiącej zasób archiwów wyodrębnionych oraz poruszyła kwestie właściwości archiwów państwowych w odniesieniu do wartościowania dokumentacji w zakresie niepaństwowego zasobu archiwalnego w terenie. Przewodnicząca Komisji wskazała, że ta ostatnia to jest kwestia proceduralna, zatem do ustalenia przez NDAP - nie do rozstrzygnięcia przez CKAOD.

Ł. Kozłowski zwrócił uwagę aby uwzględnić tematy zaproponowane przez p. L. Harc, a dotyczące archiwizacji stron internetowych oraz mediów społecznościowych.

M. Kowzon-Świtalska zwróciła uwagę na problematykę zjawiska rozpraszania po różnych aktotwórcach dokumentacji wytwarzanej w wyniku realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego. Celem rekomendacji byłoby zminimalizowanie ewentualnych strat wśród dokumentacji wytwarzanej w ramach realizacji ich zadań z poziomu jednostek organizacyjnych, które nie zostały ustalone jako wytwarzające materiały archiwalne.

Ponownie głos zabrała Dyrektor DKN, która poinformowała, że w chwili obecnej w trakcie akceptacji w NDAP są:

- 1) zarządzenie NDAP w sprawie kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w organach państwowych, państwowych jednostkach organizacyjnych, organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych;
- 2) zarządzenie NDAP w sprawie ustalania jednostek organizacyjnych, w których tworzy się archiwa zakładowe;
- 3) „Wytyczne dot. przeprowadzania kontroli prawidłowości postępowania z dokumentami elektronicznymi”.

Ponadto Dyrektor DKN wskazała, że zakończono również prace nad projektem zmiany ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (dalej „ustawa archiwalna”) w kontekście potrzeby nadania, sporządzanym przez jednostki organizacyjne używające systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, odwzorowaniom cyfrowym wykonanym dla dokumentów tradycyjnych waloru prawnego, w tym wartości dowodowej równoważnej oryginałom dokumentów, a także nad projektem:

- 1) rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie niezbędnych elementów struktury dokumentów elektronicznych z art. 5 ust. 2a ustawy archiwalnej;
- 2) rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi i dokumentacją w postaci innej niż elektroniczna, dla której wykonano odwzorowanie cyfrowe, oraz minimalnych wymagań technicznych dla odwzorowań cyfrowych z art. 5 ust. 2b ustawy archiwalnej;
- 3) rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań technicznych formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych.

W związku z powyższym Przewodnicząca zasugerowała konieczność pochylenia się nad przedmiotowymi projektami normatywów w celu weryfikacji propozycji do programu prac Komisji. Dyrektor DKN zobowiązała się zatem do przesłania członkom Komisji ww. projektów zarządzeń NDAP oraz rozporządzeń Ministra Cyfryzacji w celu ich weryfikacji pod kątem ujęcia, bądź też nie, prezentowanej tematyki w programie prac Komisji.

Omówiono również dalszy sposób prac Komisji przy wykorzystaniu aplikacji MS Teams. W toku dyskusji ustalono, że DKN zajmie się utworzeniem „zespołu” w ramach ww. aplikacji, aby członkowie Komisja mogli w pełni wykorzystywać dostępne w niej funkcjonalności. Wspólnie ustalono, że na ten moment członkowie rezygnują z prowadzenia spotkań poprzez Forum ustalone pod adresem internetowym <http://forum.archiwa.gov.pl>, z uwagi choćby na możliwość prowadzenie video rozmów w aplikacji MS Teams oraz szereg innych możliwości, jak udostępnianie treści dokumentów podczas spotkań czy ich bieżące uzupełnianie.

Termin kolejnego spotkania wyznaczono na dzień 10 grudnia br. (czwartek) na godz. 10.00, a kolejnego na miesiąc luty 2021 r.

Ad. 4

Przewodnicząca podziękowała członkom Komisji za ich uczestnictwo w posiedzeniu Komisji online i zakończyła posiedzenie.

SEKRETARZ
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny
Dokumentacji

Joanna Landowska
(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

PRZEWODNICZĄCY
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny
Dokumentacji

Katarzyna Jaskółka-Leśniak
(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)